
Házunk tájáról

Utoljára ülésezett az MVGYOSZ leköszönő elnöksége

Ülést tartott az MVGYOSZ leköszönő elnöksége. A ciklus utolsó tanácskozásán döntöttek a tisztújító küldöttgyűlés időpontjáról, valamint a Louis Braille Emlékéremmel kitüntetettek személyéről.

A koronavírus-járvány miatti veszélyhelyzet idején sem állt le a szövetség működése, a vezetőség minden szükséges kérdésben döntött, de döntéseit nem személyesen, elnökségi ülés keretében hozta meg, hanem elektronikus úton, e-mailben. 2020. július 1-jén azonban már az MVGYOSZ telephelyén, a Thököly út 105. szám alatt találkoztak az elnökség tagjai.

Elsőként elfogadták az elnök, a szakmai vezető és a gazdasági vezető beszámolóját, amelyek az MVGYOSZ honlapján olvashatóak, ahogy a szövetség 2019. évi közhasznúsági jelentése és szakmai beszámolója is.

Az elnökség döntött a korábban elhalasztott tisztújító küldöttgyűlés időpontjáról, amely július 30-a lesz. Egyhangúlag elfogadták továbbá a Békés és Komárom-Esztergom megyei egyesületek által Louis Braille Emlékéremmel kitüntetendő személyekre tett javaslatokat, így az idei évben, az előterjesztések alapján két fő munkásságát díjazza emlékéremmel a szövetség.

Dr. Nagy Sándor tájékoztatta a vezetőséget, hogy az MVGYOSZ részéről delegáció utazik Olaszországba, ahol egy Európa-szerte elismert taktilis burkolati jel termékcsalád alkalmazását tekintik meg és folytatnak tárgyalást a gyártóval. Ezek a termékek a későbbiekben Magyarországon is forgalomba kerülhetnek és számos megújuló létesítményben vagy közterületen segíthetik a látássérült személyek biztonságos közlekedését.

Felvetődött az ülésen, hogy az ősz folyamán egy újabb küldöttgyűlést is tartson a szövetség, ahol az aktuális alapszabály módosításokat tárgyalnák a küldöttek. Tanulva az elmúlt időszak nehézségeiből, lehetőséget kell teremteni az elektronikus döntéshozatalra. A feltételek adottak, csupán az alapszabályban kell ennek folyamatát rögzíteni.

Búcsúzóul ki ki latolgatta a lehetséges utódok személyét, a leköszönők sikeres és eredményes munkát kívánnak az új vezetőségnek, az újraindulók pedig bíznak megválasztásukban!

Sztakó Krisztina

Sikerrel vettük a veszélyhelyzet akadályait – Dr. Nagy Sándor elnök beszámolója

Az MVGYOSZ sikerrel vette a három hónapig tartó járványügyi veszélyhelyzet akadályait és kiválóan alkalmazkodott a megváltozott körülményekhez. A munkavégzés a legtöbb területen home office rendszerben zavartalanul folyt, sőt, ehhez az időszakhoz komoly eredmények is fűződnek.

Az MVGYOSZ érdekképviseleti tevékenységének fókuszában az elmúlt hónapokban a látássérült diákok oktatási esélyegyenlőségének biztosítása állt. A 2019-ben elindult Együtt a jövőnkért beszélgetéssorozat folytatásaként május 28-án online keretek között vitatták meg látássérült diákok, szülők, pedagógusok és érdekképviselettel foglalkozó szakemberek a digitális oktatás tapasztalatait, a felmerült nehézségeket és a megvalósult jó gyakorlatokat. Részben e beszélgetés konklúziói alapján, részben a korábban szerzett tapasztalatokból építkezve kezdeményeztünk egyeztetést az Oktatási Hivatal és az EMMI Köznevelési Tartalomfejlesztési Főosztályának munkatársaival, bevonva a Vakok Általános Iskoláját is. Az egyeztetések legfontosabb témái a látássérült diákok adaptált tankönyvekkel történő ellátása, az érettségi vizsgákon az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, valamint a digitális oktatás során a tanulók egészségének védelmére irányuló szabályozási javaslataink voltak. Együttműködési keretszerződést írtunk alá a Könyvtárellátó Nonprofit Kft.-vel annak érdekében, hogy a látássérült diákok időben megkaphassák a számukra adaptált középiskolai tankönyveket. Az Oktatási Hivatal átadta részünkre az elmúlt tizenegy év érettségi feladatlapjainak látássérült tanulók számára adaptált változatát, melyekhez rajtunk keresztül mostantól akadálytalanul hozzáférhetnek az érettségire készülő vak és gyengénlátó diákok. Az egyeztetések a tankönyvellátás mellett a nyelvvizsgáztatás témakörében folytatódnak.

Bár július 1-jétől minden vállalkozás számára kötelező az online számlázás, az erre a célra szolgáló webes felületek és szoftverek többsége még mindig nem akadálymentes a látássérült felhasználók számára. Ebbe a körbe tartoznak a NAV által kiadott, ingyenesen használható számlázó rendszerek is. Ezek, mint újonnan létrejött honlapok és applikációk, vitathatatlanul a 2018. évi LXXV. törvény hatálya alá tartoznak, vagyis az egyenlő esé-

lyű hozzáférés követelményeinek már kifejlesztésük során meg kellett volna felelniük. A törvénysértés jelzése és a hibák kijavíttatása céljából megkerestük a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ) illetékes főosztályvezetőjét, aki észrevételeinket köszönettel fogadta és tájékoztatott, hogy a hibák kijavítása folyamatban van.

Május 26-án megjelent a 2021-es költségvetési törvény tervezete, melyből kiderült, hogy a fogyatékos emberek országos érdekképviseleti szervezeteinek eddig önálló soron szereplő, nevesített költségvetési támogatásai a jövő évben egyetlen soron, más karitatív szervezetekével összevonva jelennek meg. A társszervezetek vezetőivel egyeztetve lobbitevékenységet kezdeményeztünk annak érdekében, hogy ez az összevonás ne történjen meg, mivel ez esetlegesen veszélyeztetheti a korábban kiszámítható állami finanszírozás meglétét és bizonytalanná teheti annak összegét. Az EMMI Szociális Államtitkárságának tájékoztatása szerint csupán technikai módosításról van szó, az MVGYOSZ-t megillető támogatás összege az idei évvel megegyező, 236.500.000 Ft marad. A szövetség tevékenységét a Szociális Államtitkárság továbbra is kiemelten támogatja.

Áprilisban hatalmas összefogás révén nyertük el a Távszem szolgáltatással a SozialMarie 2020 közönségdíját, melyet egy új digitális kompetenciafejlesztő tevékenység, az iBlind zárt Facebook-csoport működtetésére és az iPhone-használatot segítő oktatóvideók készítésére fordítunk. Június folyamán aláírásra került az adományozási szerződés, és megérkezett az 1000 eurós támogatás.

A veszélyhelyzet feloldásával lassan visszaáll a megszokott rendbe a szövetség szolgáltatásainak működése és az irodai munka. Az átköltözés után újra megnyitott a Braille-könyvtár, a segédeszközboltban pedig ismét lehet személyesen vásárolni. Szolgáltatásaink igénybe vételéhez továbbra is időpontot kell foglalni, mely intézkedés várhatóan még hónapokig érvényben marad, mivel praktikusnak bizonyult a sorbanállás és a tömeges várakozás elkerülése érdekében. Az elmúlt napokban számos vakvezetőkutya közlekedésbiztonsági vizsgára is sor került, melyek lebonyolítását a járvány korábban megakadályozta. Az elnökség július 1-jei ülésén döntött a 2020. évi tisztújító küldöttgyűlés megtartásáról, melynek időpontja július 30. csütörtök.

Felhívás – Meseíró pályázat Benedek Elek emlékére

Az MVGYOSZ és a Fény Alapítvány közös meseíró pályázatot hirdet látás-sérült amatőr szerzők részére. Az első díj 100.000 forint, a benyújtás határideje 2020. szeptember 30., Benedek Elek születésnapja, a magyar népmese napja.

Az MVGYOSZ és a Fény Alapítvány közös meseíró pályázatot hirdet látás-sérült amatőr szerzők részére, tisztelegve a nagy mesemondó, Benedek Elek apó emléke és munkássága előtt. A pályázaton részt vehetnek mindazon Magyarországon vagy a határainkon túli magyar nyelvterületen élő vak vagy gyengénlátó személyek, akik bármely látássérülteket tömörítő szervezet, szövetség, egyesület tagjai, vagy más módon igazolni tudják látássérültségüket.

Tudjuk, hogy a vak és gyengénlátó emberek között sokan vannak, akik nemcsak olvasni szeretnek, hanem írni is. Az elmúlt hónapok bezárkózása időt és lehetőséget adott az alkotásra, a mese pedig az egyik legalkalmasabb műfaj az aktuális nehézségeinktől való eltávolodásra, a fantáziánk felébresztésére. A mesében bármi megtörténhet, az alkotóknak csak saját képzeletük szabhat határt. A mese felszabadít, megnevetet, elgondolkodtat. „Erdő, mező, hegy völgy, falu... minden mesél itt. A mesék földje ez – csuda-e, ha szép csendesen mesemondóvá nő a gyermek?” – írja Benedek Elek. Vagyis mindannyiunkban ott élnek a mesék, legfeljebb elő kell csalogatnunk őket. Meseíró pályázatunk most erre ad lehetőséget.

A pályázat fődíja: 100 000 Ft a Fény Alapítvány felajánlásában.

A II. helyezett díja: 50 000 Ft-os vásárlási utalvány az MVGYOSZ felajánlásában.

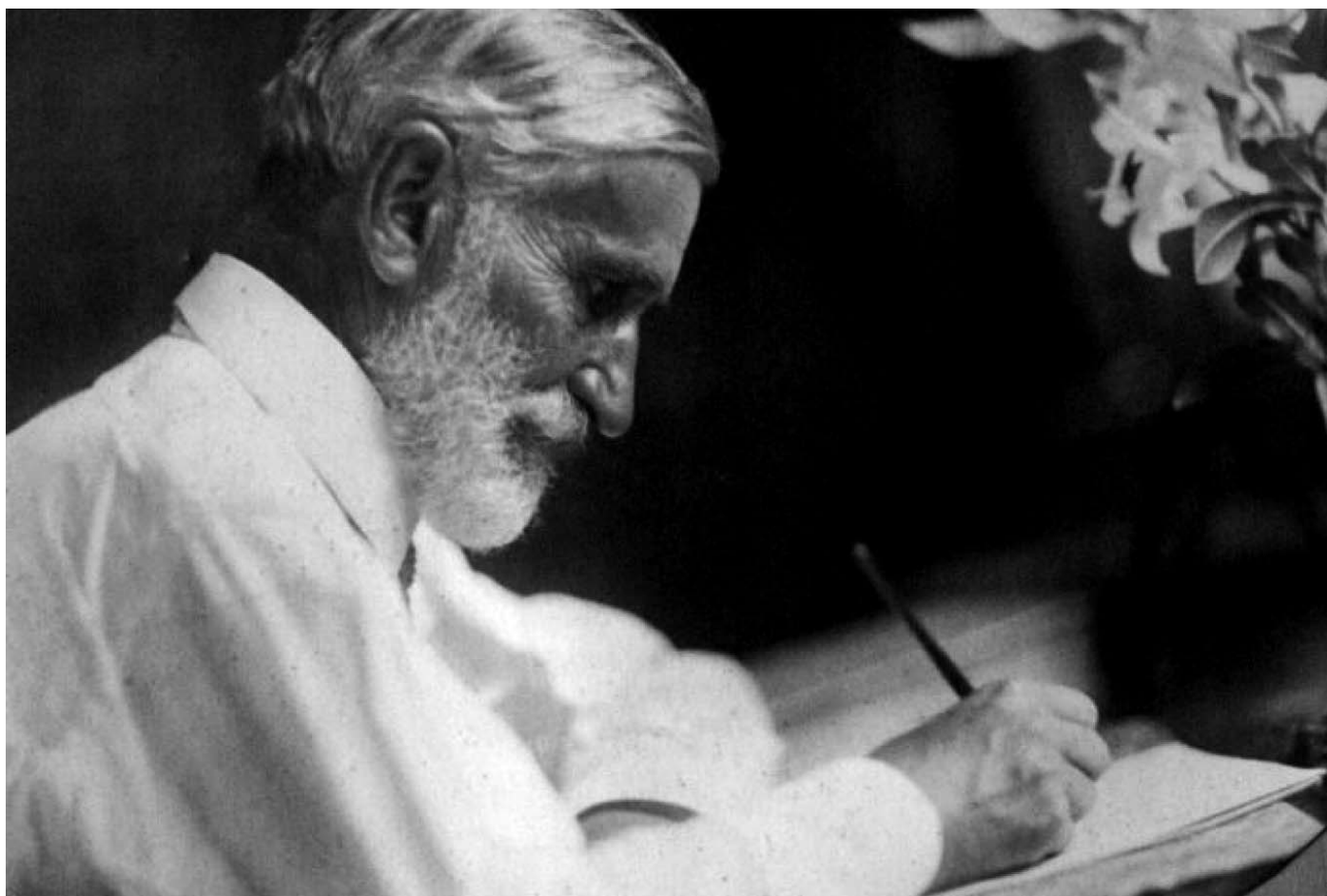
A III. helyezett díja: 30 000 Ft-os vásárlási utalvány az MVGYOSZ felajánlásában.

A vásárlási utalványok az MVGYOSZ segédeszközboltjában válthatók be. Különdíjak felajánlásáról a pályázat kiírói a zsűri javaslata alapján döntenek.

Részvételi feltételek:

1. A pályázónak rendelkeznie kell:

- az MVGYOSZ bármely tageszületénél kiállított, érvényes tagsági igazolvánnyal, vagy
- valamely határainkon túl működő látássérülteket tömörítő szervezet, szövetség, egyesület vezetőjének igazolásával, vagy
- a látássérültség okán megállapított ellátásról szóló határozattal, vagy
- szemészorvos látássérültséget igazoló hivatalos dokumentumával.

2. A pályázat nyelve: magyar.

3. Életkortól függetlenül minden látássérült személy pályázhat, korcsoport szerinti elkülönítés és korcsoportos külön zsűrizés azonban nincs, a pályaművek azonos elbírálás alá esnek.

4. A pályázaton minden alkotó egyetlen eredeti, máshol nem közölt, saját pályaművel vehet részt. A műfaji meghatározáson túl (mese) egyéb tartalmi vagy tematikus megkötés nincs, a pályamű bármiről szólhat.

5. A pályamű maximális hossza: szóközzel számítva 10 000 karakter

6. A pályaművet Word formátumban kérjük benyújtani, a betűtípus: 12-es Times New Roman vagy Arial legyen.

7. A pályázat jeligés. A pályázatokat elektronikusan, e-mailben, a b.e.mesepalyazat@gmail.com címre kell benyújtani. A pályamű beérkezésekor a pályázó visszaigazolító e-mailt kap.

8. A pályaművet (Word formátumban) az e-mailhez kell mellékelni, a fájl neve a pályázó által választott jelige legyen. Emellett a pályázóknak a pályamű beküldésekor az e-mail szövegében meg kell adniuk nevüket, élet-

korukat, lakcímüket, telefonos és e-mailes elérhetőségüket, valamint az általuk választott jeligét. Kérjük, hogy a jeligét a pályaművet tartalmazó fájlba is írják be.

9. A pályázóknak az e-mail szövegében nyilatkozniuk kell továbbá arról, hogy látássérültek, illetve arról, hogy látássérültségüket mely dokumentummal tudják igazolni. Igazolásként elfogadható az MVGYOSZ bármely taggyesülete által kiállított tagsági igazolvány, a látássérültség okán ellátást megállapító határozatok, valamint szemésorvos által kiállított szakvélemény is. Magának az igazoló dokumentumnak a benyújtását csak a nyertesektől kérjük majd. Határon túli pályázók esetén kérjük, hogy látássérültségüket lehetőség szerint magyar nyelvű dokumentummal, ennek hiányában a helyi látássérülteket képviselő egyesület vezetőjének nyilatkozatával igazolják.

A pályaművek beküldési határideje: 2020. szeptember 30. (Benedek Elek születésnapja, a magyar népmese napja)

A beérkezett pályaműveket négytagú zsűri bírálja el, és választja ki közülük a díjakra érdemes alkotásokat. A bírálat főbb szempontjai: történetesség, nyelvi gazdagság, karakterábrázolási képesség, mondanivaló (tanulság).

A zsűri tagjai:

Nyáry Krisztián zsűrielnök, író, irodalomtörténész, a Líra Könyv Zrt. kreatív igazgatója, többek között az Így szerettek ők c. sikerkönyv szerzője

Sztakó Krisztina, a Vakok Világa c. folyóirat szerkesztője, az MVGYOSZ elnökségének tagja

Zalán Tibor József Attila-díjas költő, író, dramaturg

Huzella Péter Kossuth-díjas előadóművész, a Fény Alapítvány alapító kuratóriumi tagja

A zsűri döntése ellen kifogásnak helye nincs, az jogi úton nem támadható.

A legjobb pályaműveket az eredményhirdetéskor neves művészek és a Bodor Tibor Hangoskönyvtár legnépszerűbb felolvasói adják elő, illetve azokból hangoskönyv készül, mely a Bodor Tibor Hangoskönyvtárban CD-n és online is elérhető lesz. Kereskedelmi forgalomba kerülés esetén a szerzői jogok az alkotót illetik.

Az eredményhirdetésre, a legjobb pályaművek ismertetésére és a díjak átadására ünnepélyes keretek között 2020 novemberében kerül sor a Vakok Iskolája Nádor termében.

Az MVGYOSZ és a Fény Alapítvány a programváltoztatás jogát fenntartja.

Megszűnik az átmeneti ingyenesség a helyközi autóbusz-közlekedésben

A veszélyhelyzet feloldásával számos átmeneti intézkedés veszti hatályát, így többek között megszűnik a Volánbusz járatain a látássérült utasok részére ideiglenesen bevezetett ingyenes utazás lehetősége is.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium Közlekedési Szolgáltatási Főosztályának tájékoztatása szerint a veszélyhelyzet megszűnésével a korábbi gyakorlatoknak megfelelően ismét lehetséges a menetjegyváltás a Volánbusz Zrt. valamennyi autóbuszán. Erre tekintettel a minisztérium visszavonja azon rendelkezését, amely alapján a Volánbusz Zrt. helyközi járatain a vak és gyengénlátó személyek a jogszabályban előírt 90%-os helyközi utazási kedvezmény igénybevétele helyett díjmentesen utazhatnak.

Annak érdekében, hogy a látássérült személyek a visszaállásra felkészülhessenek és a helyközi utazáshoz szükséges 90% kedvezményű menet- és bérletjegyeket időben meg tudják vásárolni, az ITM 2020. július 12-ig biztosítja részükre a díjmentes utazás lehetőségét.

Forrás: Innovációs és Technológiai Minisztérium Közlekedési Szolgáltatási Főosztály

Jogi személyekre vonatkozó átmeneti szabályozás

A jogi személyekre, köztük az egyesületekre is vonatkoznak azok a mai naptól hatályos újabb átmeneti rendelkezések, melyek a veszélyhelyzet megszűnésével kerültek bevezetésre.

A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és az egészségügyi készenlétről szóló 2020. évi LVIII. törvény rendelkezései közül elsősorban azokat tárgyaljuk részletesebben, amelyek az MGVOSZ-t, illetve a szövetség tagegyesületeit is érinthetik.

Mint ismeretes, korábban a 102/2020. (IV. 10.) Kormányrendelet április 11-től állapította meg a veszélyhelyzet idején a jogi személyekre, azon belül az egyesületekre is vonatkozó, a polgári törvénykönyv (Ptk) rendelkezéseitől eltérő szabályokat. Ezekről a szabályokról „Az egyesületek működésére vonatkozó eltérő szabályok veszélyhelyzet idején” című írásunkban adtunk tájékoztatást.

A parlament, illetve a kormány döntése értelmében a kihirdetett veszélyhelyzet 2020. június 18-ával megszűnt, ezzel egyidejűleg ugyanakkor számos átmeneti szabály látott napvilágot, melyek az élet szinte minden területét, így a jogi személyek működését is érintik.

A jogi személyek, köztük az egyesületek, legfeljebb idén december 31-éig működhetnek az újabb, alább részletezett átmeneti szabályok szerint.

A rendkívüli közgyűlés, küldöttgyűlés 90 napon belüli összehívása

A törvény rögzíti azokat az eseteket, melyek fennálltakor a veszélyhelyzet megszűnésétől (június 18.) számított 90 napon belüli időpontra mindenképp rendkívüli közgyűlést (küldöttgyűlést) kell összehívni. Az egyesületeknél ennek két okból kell sorra kerülnie:

1. Mint arról korábbi tájékoztatónkban is szót ejtettünk, a 102/2020. (IV. 10.) Kormányrendelet alapján a veszélyhelyzet idején bizonyos, az egyébként a közgyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben kivételesen az elnökség is hozhatott döntést. Dönthetett például a számviteli beszámoló elfogadásáról, vagy egyéb, a törvényes működés fenntartása érdekében, illetve a felelős gazdálkodás körében felmerült halaszthatatlan ügyekben. A most hatályba lépett törvény is megerősíti, hogy az ily módon született döntéseket a 90 napon belüli időpontra összehívott rendkívüli közgyűlés elé kell tární, mely azt újfent megtárgyalja. Ha a közgyűlés a korábbi döntést megváltoztatja, esetleg hatályon kívül helyezi, az nem érinti az azt megelőzően keletkezett jogokat és kötelezettségeket. Azt is fontos ennek kapcsán megjegyezni, hogy ha az elnökség a közgyűlés által utólag felülvizsgált döntésével az egyesületnek kárt okozott, annak megtérítéséért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősségre vonatkozó szabályok szerint tartozik felelősséggel.

2. Úgyszintén a 90 napon belül összehívandó rendkívüli közgyűlés napirendjére kell tűzni a vezető tisztségviselő (elnök, elnökség, felügyelőbizottság) választásának kérdését, ha mandátumuk, például annak határozott időtartama lejárt miatt a veszélyhelyzet ideje alatt, esetleg a veszélyhelyzet lejártát követően megszűnt és meghosszabbításáról nem történt döntés.

A vezető tisztségviselő megbízatása ebben az esetben a közgyűlés most részletezett új döntésének meghozataláig, de legfeljebb a veszélyhelyzet megszűnését követő 90 napig marad fenn, ezen időpontig köteles tisztségét ellátni.

Legfontosabb az éves beszámoló elfogadása

Bár a veszélyhelyzeti intézkedések 2020. szeptember 30-ig adnak haladékot a jogi személyeknek a beszámoló nyilvánosságra hozatali, letétbe helyezési és közzétételi, továbbá benyújtási kötelezettség teljesítésére, azonban az átmeneti szabályok arra ösztönöznek, hogy a közgyűlés mindenekelőtt ennek elfogadása tárgyában hozzon döntést. A rendelkezések értelmében ugyanis, ha az egyesület létesítő okirata a beszámoló elfogadásához a döntéshozó szervnek legalább a szavazatok háromnegyedes szótöbbséggel meghozott határozatát írja elő és a döntéshozó szerv a beszámoló elfogadásában nem akadályozott, e döntés meghozataláig egyéb ügyben kizárólag a tagok egyhangú döntése esetén hozhat határozatot, máskülönben az ilyen határozat érvénytelennek minősül. Ha az adott egyesület létesítő okirata a beszámoló elfogadásához nem ír elő legalább háromnegyedes szótöbbséget, akkor természetesen a fenti szabály rá nem vonatkozik.

Rugalmas ülésezési, döntéshozatali szabályok

December 31-ig továbbra is lehetőség lesz arra, hogy az egyesület döntéshozó szerve (közgyűlés, küldöttgyűlés) ülését úgy tartsa meg, hogy akár minden tag, akár a tagok egy része elektronikus hírközlő eszköz igénybe vételével, azaz nem személyesen vesz részt, illetve – az elnökség erre irányuló kezdeményezése esetén ezután is sor kerülhet ülés nélküli döntéshozatalra (írásbeli szavazás). Ezt a lehetőséget a törvény elsősorban olyan helyzet esetén tartja alkalmazhatónak, ha az év folyamán később bevezetendő járványügyi korlátozások miatt az ülés tervezett időpontjában nem volna lehetőség a tagok teljes létszámban való személyes megjelenésével történő döntéshozatalra. Ha az egyesület ebben az évben a fent leírtak szerint kíván ülésezni, döntéseket hozni, de a létesítő okirata nem tartalmaz az elektronikus eszköz útján történő ülésezésre, illetve az írásbeli szavazásra vonatkozó szabályokat, azokat az elnökség feladata kidolgozni a 2020. évi LVIII. törvény 106. §-ában foglalt szabályok betartása mellett. Fontos elv, hogy az elnökségnek, elnöknek ilyenkor is mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a tagok a döntéshozatallal, döntésekkel kapcsolatban megfelelő tájékoztatást kapjanak.

Hangsúlyozzuk, hogy ha az egyesület létesítő okirata már rendezi például a videokonferencia útján való ülésezést, illetve az írásbeli döntéshozatali eljárást, akkor az egyesületnek a most részletezett átmeneti szabályok helyett a saját szabályainak betartásával kell eljárnia!

Jognyilatkozatok

Kizárólag ez év végéig a törvény lehetőséget ad arra, hogy – ha ezt az egyesület létesítő okirata is megengedi – a tagok a jogi személlyel kapcsolatos jognyilatkozataikat (ilyen jognyilatkozat például a tag írásbeli szavazata, stb.) akár elektronikus üzenetben (e-mail) is közölhessék. A természetes személy tag a jognyilatkozata elektronikus aláírására nem köteles, azonban a jognyilatkozatnak a tag azonosíthatóságához szükséges adatokat tartalmaznia kell.

Mivel a természetes személy tagok esetén a most említett, e-mailben foglalt nyilatkozat nem felel meg az írásbeli jognyilatkozat törvény szerinti követelményeinek, ezért ez a megoldás is legfeljebb december 31-ig fogadható el az egyesületek működése során. A törvény erre az átmeneti időszakra vonatkozóan viszont rögzíti, hogy a 109. § szerinti elektronikus üzenetben foglalt nyilatkozat elektronikus írásbeli jognyilatkozatnak minősül.

A tájékoztató a 2020. június 18-án hatályos szabályozás alapján készült.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota jogtanácsos

Nyelvünk csodái, irodalmunk szépségei

Bemutatjuk Villányi Kinga felolvasót

Kinga gyógypedagógus, hivatástudata töretlen, rengeteget tesz embertársaiért. Ismerjük meg közelebbről!

Villányi Kinga vagyok, 1975-ben születtem. Gyógypedagógusként dolgozom.

A gyermekek szeretete, a hivatástudat, a szakmai elkötelezettség az emberek segítése mindig körülvett születésem óta. Édesapám közgazdász. Édesanyám Dr. Lehel Mária, belgyógyász, akupunktőr, évekig a Vakok Állami Intézetében dolgozott orvosként. A betegek iránti törődést, empátiát, segítőkészséget láthattam egész gyermekkoromban és még ma is. Megtanulhattam általa a kitartást, a másság elfogadását, az elesettekkel való